

[Chr. Ernst Christensen.]

handling om dette Lovforslag, idet vi selvfølgelig er interesserede i at lette Samlivet mellem de to Folk og de to Kulturer saa meget som muligt og i, at Retfærdighed kan øves til begge Sider.

Vesterager: Det vil ikke være nødvendigt at gaa ind paa Enkelthederne i dette Lovforslag, da det tidligere er behandlet her i Tinget. Ændringsforslagene er i Virkeligheden meget forskellige, men de maa saa tages op i Udvalgsarbejdet hvert for sig. Jeg skal heller ikke nærmere komme ind paa Forholdet mellem de to Nationer, og hele den Kulturkamp, der er ført i Sønderjylland, skal jeg ganske holde mig fra. Kun vil jeg takke det ærede Medlem Hr. Schmidt for hans Udtalelser om, at vi havde et godt Grundlag for Skolevæsenet i Sønderjylland, altsaa et Grundlag, som ogsaa det ærede Medlem, saa vidt jeg forstod ham, var glad for at arbejde ud fra. Jeg vil blot minde om, at vi her i Landet har udstrakt Frihed for Mindretal til at slutte sig sammen og oprette Friskoler i Overensstemmelse med hele deres Syn, og den Frihed har ogsaa Mindretallet i Sønderjylland, men det er jo saadan — det vil jeg godt indrømme —, at der er særegne Forhold i denne Landsdel, og dette maa man altsaa ogsaa tage Hensyn til ved Behandlingen af Skolespørgsmaal.

Jeg kan, som sagt, henholde mig til tidligere Udtalelser og skal blot tilsige mit Partis Villighed til at gaa ind i Arbejdet for at finde en tilfredsstillende Løsning af de Spørgsmaal, her er draget frem. Jeg maa straks sige, at vi finder jo ikke alle de foreslaaede Ændringer lige acceptable, der er megen Forskel paa de forskellige Ændringer i den Henseende. Men det er alt sammen noget, som bedre kan drøftes i Udvalget, og naar saa hertil kommer, at den højtærede Undervisningsminister har meddelt her i Dag, at han har en hel Del Oplysninger og Forslag, som straks vil blive tilstillet Udvalget, vil vi jo ikke blot komme til at staa overfor det Forslag, her er forelagt, men overfor Regeringens Tanker om dette Spørgsmaal. Det maa derfor være det naturligeste, mener jeg, at vi gaar ind i dette Arbejde og prøver paa, om vi ud fra det Materiale, vi faar til Raadighed, kan finde en god Løsning. Til Arbejdet herpaa skal jeg tilsige mit Partis Støtte.

Povlsen: Idet jeg henviser til mine Udtalelser ved denne Sags Behandling i forrige Samling — de findes i Folketingsti-

dende for 1928—29 Sp. 4481—85 —, skal jeg udtale, at jeg tror, vi fremmer denne Sag bedst ved nu snarest muligt at optage Arbejdet, hvor vi slap det i Fjor, nemlig i et Udvalg. Det glæder mig, at Ministeren har et Materiale, som straks kan forelægges og tjene til Fremme af dette Arbejde.

Hans Hansen: Det forekommer mig, at § 1 i nærværende Forslag til Lov om Ændringer i og Tillæg til Lovgivningen om Skolevæsenet i Sønderjylland, der bestemmer, at der skal vælges særlige Skolekommissioner af de Forældre, hvis Børn søger tysksprogede Skoler, kan faa uoverskuelige Konsekvenser, da formentlig alle, som har en anden Tankegang end den, som er den officielle i den danske Folkeskole, skal have den samme Ret, for saa vidt dette Forslag vedtages. At alle maa have Lov til at bestemme, hvordan deres Børn skal undervises, synes umiddelbart indlysende, og den Vanskelighed, der i saa Henseende maa opstaa for nationale saavel som for andre Mindretal indenfor den offentlige Skole, kan ikke afvises, men Spørgsmaalet, der melder sig, naar man staar overfor nærværende Forslag, bliver da, om det indeholder en Løsning, eller om det, hvis det vedtages, vil være i Stand til at beskytte Mindretallets Ret nærmere. Jeg kan ikke se, at det foreliggende Lovforslag er egnet til at skabe en saadan Løsning; tværtimod maa jeg mene, at Spændingsmomentet bliver større end før. I Lov Nr. 223 af 1. Maj 1923 om Bestemmelser med Hensyn til en midlertidig Ordning af Folkeskolens Administration i de sønderjydske Landsdele er der jo givet endog meget rummelige Betingelser for Mindretallet, saa rummelige, at det neppe er muligt at forbedre Loven synderligt, i alt Fald ikke hvis man fastholder det Hovedsynspunkt, at det er Staten, der skal lade Børnene undervise og opdrage. I Stedet for at forsøge den efter min Mening umulige Opgave at imødekomme et nationalt Mindretals forstaaelige Krav, som vil føre til store Udgifter og store Arbejder for Kommunalraadene, bl. a. ved at der skal udarbejdes dobbelte Valgsteder til Skolekommissionsvalgene, uden at man dog efter min Mening opnaar en Beskyttelse af Mindretallets Ret til at faa deres Børn undervist, som de selv ønsker det, tror jeg, at der kan være Grund til for de sønderjydske Landsdele at indføre en Ordning, som mange Gange tidligere har været fremført med Hensyn til Forældrenes Ret til selv at bestemme, hvorledes de vil have deres Børn undervist, nemlig en Ordning med flydende Skolepenge. Derved kan